

VEJEN VISE

A photograph of a man with light brown hair and glasses, wearing a white button-down shirt. He is standing outdoors in what appears to be a school playground, with a green metal structure and a sandy area visible in the background. The photo is framed with a white border and has several pieces of white tape on the corners, giving it a collage-like appearance.

Vi vidste godt, at den dreng aldrig ville lære alfabetet, og så var der heller ikke grund til at bruge tid på det. I stedet koncentrerede vi os om de områder, hvor han godt kunne flytte sig

Allan Søgaard-Andersen, afdelingsleder på Specialundervisningscentret Østerbyskolen

R VEJEN

Fokus på hver enkelt elevs styrker er basis for den skolegang, som Specialundervisningscentret Østerbyskolen i Vejen tilbyder. Det såkaldte Årshjul er med til at skabe overblik - ikke mindst for forældrene

For nylig sagde Specialundervisningscentret Østerbyskolen i Vejen farvel til en dreng, der efter ti års skolegang ikke havde lært alfabetet. Til gengæld havde han lært at gå på biblioteket og låne lydbøger.

Det er - i koncentreret form - en af de fortællinger, som afdelingsleder Allan Søgaard-Andersen trækker frem, når han skal sætte ord på det pædagogiske arbejde, der driver ham og skolens øvrige 55 medarbejdere.

- Vi vidste godt, at den dreng aldrig ville lære alfabetet, og så var der heller ikke grund til at bruge tid på det. I stedet koncentrerede vi os om de områder, hvor han godt kunne flytte sig, siger Allan Søgaard-Andersen.

SER PÅ STYRKERNE

Historien flugter fint med, at den sydjyske specialskele tager udgangspunkt i den amerikanske psykolog Martin Seligman og hans teori, der kigger på den enkeltes styrker i stedet for svaghederne.

- Man går ikke her uden grund. Når vi modtager eleverne, er alt det dårlige i deres liv grundigt beskrevet. Vi griber fat i det gode - i deres styrker - og på den måde hjælper vi eleverne til at blive den bedste version af sig selv.

Det mål angriber skolen lige fra første skoledag - gennem leg og tværfaglig undervisning, som er systematisk formuleret i hver enkelt årgangs årsplaner.

Her beskrives de overordnede mål for den gruppe elever, det drejer sig om. Og derudover sættes der ord på alle de planlagte faglige aktiviteter - lige fra ambitionerne med musikundervisningen til praktiske færdigheder som hygiejne og opgaverne med at dække bord i spisepausen.

UD I MARKEN

- Mange af vores børn er slet ikke skoleparate, når de kommer her. Så vi siger ikke, at vi nu har matematik. I stedet vælger vi et tema - eksempelvis "gårdens dyr" - hvor vi kan putte alle former for fag ind. "Gårdens dyr" kan blandt andet kombineres med dansk, hjemkundskab, billedkunst og historie. Vi går for eksempel i marken eller i butikker for at handle, og på den måde træner vi eleverne og lærer dem noget, siger Allan Søgaard-Andersen.

Årsplanerne - eller årshjulet, som det også hedder - supplerer de individuelle mål, der er for enkelt elev. De justeres løbende - dels i samarbejde med forældrene, dels i forbindelse med den årlige vurdering af, om barnet fortsat skal visiteres til en plads på skolens specialundervisningscenter.

- Vi tester vores elever, men vi bruger ikke nødvendigvis de nationale tests, der gælder for folkeskolen. Vi ser på, hvad der giver mening for den enkelte elev og den faglige udvikling. Somme tider er det den nationale test, somme tider nogle andre, fremhæver Allan Søgaard-Andersen.

Om Østerbyskolen

Specialundervisningscentret Østerbyskolen har 110 elever og er en del af Østerbyskolen, som er en folkeskole i Vejen.

Eleverne er delt ind i tre grupper, hvor halvdelen har udviklingshæmning med behov for vidtgående specialundervisning. 22 er normalt-begavede, men i autisme-spektret. Endelig er der 35 elever med generelle indlæringsvanskeligheder.

De deler – ligesom "autismegruppen" – skolegård og faciliteter med Østerbyskoles øvrige elever. Og det er nogle af dem, der er målgruppen, når almenskolen i højere grad skal til at inkludere elever med særlige behov.

- Jeg skønner, at det kun kommer til at dreje sig om fem-ti af vores elever. Og i alle tilfælde sker det først efter en konkret vurdering af, om det enkelte barn vil have udbytte af at komme i almenskolen. Desuden bliver der tale om en forsigtig overgang, hvor man i begyndelsen kun er delvist med i den nye klasse, før der bliver taget endelig stilling, siger afdelingsleder Allan Søgaard-Andersen.

Årshjulet ruller fra første dag

SINDSSYGT GOD LOV

Derfor var han særdeles tilfreds, da han sendte en ung dreng ud i verden – uden kendskab til alfabetet, men med viden om, hvordan man låner lydbøger.

Det var en succes, at han nåede dertil – og hans eksempel indrammer hele Østerbyskolen tænkemåde.

- Når eleverne starter her, spørger vi os selv, hvad der er vigtigt for den enkelte. Og når de nærmer sig afslutningen, spørger vi, hvad han eller hun magter som 18-årig. Handler det om et beskyttet værksted, eller kan de bidrage til samfundet og tage et skånejob. Den sidste mulighed er vi sammen med kommunens UU-vejleder blevet endnu mere opmærksom på, efter at vi har fået STU-loven. Den er sindssygt god og noget af det bedste, der er sket inden for vores område, siger Allan Søgaard-Andersen.

Da Specialundervisningscentret ved Østerbyskolen i august tog hul på et nyt skoleår, blev de fire elever i 1C – og ikke mindst deres forældre – præsenteret for en detaljeret plan for hele skoleåret 2012-2013.

Planen fortæller blandt andet, at:

- det tilstræbes, at børnene som en del af den alsidige udvikling tilegner sig viden og færdigheder, som undervisningen i skolens grundlæggende fag kan bygge videre på
- leg skal udgøre et centralt element
- undervisningen skal tilstræbe, at børnene motiveres til at blande sig i skolens sociale fællesskab
- indholdet skal som minimum omfatte temaerne sprog og udtryksformer, natur og naturfaglige fænomener, det praktiske og musiske, bevægelse og motorik, sociale færdigheder samt samvær og samarbejde

I faget idræt skal eleverne i løbet af året gennemgå fire konkrete temaer:

- et sansetema, der blandt andet skal udvikle hjernens sanseapparat
- et boldtema, hvor der er fokus på struktur
- et gymnastik- og styrketræningstema, hvor der arbejdes med udstrækning og smidighed
- et cirkustema, hvor der arbejdes med akrobatik og klovnerier og afsluttes med en forestilling